

Lausuntopyyntö jätetaksaluonnoksesta

Jyväskylän seudun jätelautakunnan valmistelussa on jätetaksa, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Jätetaksaluonnos sisältää kiinteistöittäisen jätehuollon maksut sekä Mustankorkea Oy:n lajittelupihan ja Laukaan pienjäteaseman vastaanottohinnat.

Jätetaksassa määrätään julkisoikeudellisten jätemaksujen perusteet kunnan jätehuollon järjestämistä varten kuuluville jätteille, kuten asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyville jätteille (pois lukien saostus- ja umpisäiliölietteet).

Jätetaksaluonnos asiakirjan rakenteeseen esitetään sisältömuutoksia. Asiakirjan rakennetta on selkeytetty. Asuinkiinteistön jätemaksu koostuu 1) perusmaksusta ja 2) kiinteistöittäisen jätehuollon maksusta eli jäteastioiden tyhjennysmaksuista, bio- ja sekajätteen alueellisen keräyspisteen jätemaksuista tai saareissa sijaitsevan vapaa-ajan asunnon jätemaksuista.

Kierrätettävien pakkausjätteiden kuljetusmaksuja yhtenäistetään kuntien kesken

Taksaluonnoksessa esitetään kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkausjätteen kuljetusmaksujen yhtenäistämistä kuntien kesken. Yhtenäistämällä kuljetusmaksut tasataan kuljetusetiäisyksien aiheuttamat kustannuserot, jolloin saman toimialueen kuntien asukkailla olisi jatkossa samat jäteastiatyhjennysmaksut asuinpaikasta riippumatta. Kierrätettävien pakkausjätteiden kuljetusmaksut ovat aikaisemmin olleet kuntakohtaisia Jyväskylässä ja Muuramessa. Toivakassa ja Laukaassa on ollut yhtenäinen hinnoittelu.

Seka- ja biojäteastioiden tyhjennyshintojen kuljetusmaksut yhtenäistettiin samaksi koko toimialueella vuoden 2024 taksaan. Jättemaksujen yhtenäistämistä pyydettiin keväällä 2023 kaikilta Jyväskylän seudun jätelautakunnan toimialueen kunnilta lausunto. Kunnat olivat lausunnoissaan yhtä mieltä siitä, että alueen jätemaksujen tulisi olla yhtenäiset.

Muutokset jäteastioiden tyhjennysmaksuihin

Jäteastian tyhjennysmaksut muodostuvat kuljetus- ja käsittelyosuudesta. Kuljetusmaksujen yhtenäistämisen lisäksi luonnoksessa esitetään 2,66 % korotusta kuljetusosuuteen kuljetusindeksissä tapahtuneen muutoksen vuoksi. Tilastokeskuksen tuottamaan pakkaavan jäteauton jätteenkuljetusindeksiin, jonka vuoksi indeksin nousu on täysmääräisesti huomioitu taksassa. Kuljetusosuus perustuu Mustankorkea Oy:n jätteenkuljetuksen kilpailutuksessa saatuihin yksikköhintoihin ja sillä katetaan jätteiden kuljetuksesta ja kuljetusten järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

Käsittelyosuuteen esitetään 2,5 % hinnankorotusta yleisen hintojen nousun myötä. Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet ohjataan kaikista osakaskunnista Mustankorkea Oy:n käsittelyyn. Käsittelyosuudella katetaan jätteiden käsittelystä syntyvät kustannukset, jotka perustuvat jätteen laatuun ja jätelajin tilavuuspainoon. Lisäksi osuus sisältää tyhjennyksiin liittyvät hallinnolliset kustannukset sekä kustannukset jätteiden siirtokuormauksesta ja kuljetuksesta käsitteilyyn.

Pakkausjätetuottajat maksavat korvauksia pakkausjätteiden keräyksestä

Pakkausjätteiden tuottajayhteisöt maksavat Mustankorkealle jätelajeittain korvaukset muovin, kartongin, lasin ja metallin keräämisestä asuinkiinteistöiltä. Tuottajien on yhteistyösopimuksen seurauksena vastattava pakkausmateriaaleittain laskettuna vähintään 80 % pakkausjätehuollon kokonaiskustannuksista. Kustannuksiin lasketaan pakkausjätteen erillis-keräys asuinkiinteistöiltä, tuottajien järjestämä aluekeräys, pakkausjätteen jatkokuljetus ja käsittely, tiedotus ja neuvonta sekä tuottajien hallintokulut.

Jätetaksaluonnokseen esitetään, että korvaukset hyvitetään asukkaille jätemaksulaskuilla. Hyvitettävä summa jaetaan asuinkiinteistöille sen perusteella, kuinka paljon korvausvuoden aikana kiinteistöltä on tyhjennetty muovi-, kartonki-, lasi- tai metallipakkausjäteastioita. Hyvityssumma lasketaan jokaiselle pakkausjätelajille erikseen.

Korvausten muodostumiseen vaikuttavat monet eri tekijät, joten määrä voi vaihdella vuosittain. On myös mahdollista, että joistakin pakkausjätelajeista ei tule korvausta vuosittain. Tuottajayhteisöt maksavat korvaukset arvio-tasausperusteisesti ja vuoden 2024 lopullinen korvaussumma on tiedossa vasta syksyllä 2025. Korvausten maksaminen on alkanut 1.7.2023 alkaen. Ensimmäiset hyvitykset laskuille tehdään vuoden 2025 syksyllä, jolloin hyvitetään samalla kertaa vuosien 2023 ja 2024 korvaukset. Hyvitystä ei makseta kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöasiakkaille.

Jos tuottajayhteistöiltä saatu pakkausjätelajikohtainen korvaussumma jää alle 200 €, sitä ei hyvitetä. Tällöin korvaus siirtyy hyvitetäväksi vasta sitten, kun korvaussummaa on kertynyt yli 200 €. Hyvitettävä summa jäisi muuten niin pieneksi, että hyvitykseen kuluisi summaan nähden paljon resurssia sekä hallinnollisia kustannuksia.

Pakkausjätteiden tuottajayhteisöjä on kaksi, jotka kilpailevat keskenään. Korvausten tarkempia määriä tai jakautumista jätelajeittain ei voida sen takia taksan valmistelun ja päätöksen yhteydessä julkistaa liikesalaisuussyistä. Korvausten määrä ja muodostuminen annetaan tiedoksi jätelautakunnalle kokouksissa taksan valmistelun yhteydessä.

Muut esitetyt muutokset jätetaksaluonnokseen

Kuljetus- ja käsittelyosuuksien hinnankorotus vaikuttaa korottavasti myös lisämaksuihin, saarassa sijaitsevan vapaa-ajan asunnon bio- ja sekajätteen vuosimaksuun, bio- ja sekajätteen alueellisen keräyspisteen jätemaksuun sekä kotitalouksien suurten jätteiden noutopalveluun. Luonnokseen esitetään 7 §:n kierrätettävien pakkausjätteiden keräysvälineiden tyhjennysmaksuihin lisättäväksi 120–240 litran pinta-astia lasille ja 120–660 litraisien pinta-astian koon perään tarkennus kerättävistä jätejakeista. Lasipakkausten keräykseen ei saa käyttää yli 240 litran pinta-astiaa, koska keräysvälinettä ei voida tyhjentää liian suuren jätteen ominaispainon vuoksi. 8 §:n lisämaksuista esitetään poistettavaksi avainmaksu, koska jätehuoltomääräysten 28 §:n mukaisesti 1.1.2025 alkaen kiinteistöjen jätehuollonlukkolliseen keräyspaikkaan tulee käydä jätehuollon yleisavain, muita avaimia ei sallita.

Jätekeskuksen lajittelupihalle ja Laukaan pienjäteasemalle tuotavien pienkuormamaksuihin sekä risujen, oksien ja puutarhajätteiden vastaanoton hintoihin sekä vaarallisten jätteiden suurten kuormien maksuihin esitetään 2,5 % korotusta. Hinnastoon esitetään lisättäväksi uutena tuotteena kyllästetylle puulle kuormamaksu. Kyllästetyn puun kuljetus- ja käsittelykustannukset ovat nousseet viime vuosina voimakkaasti. Vuonna 2024 korotusta on tullut 32 %.

Vaikutusten kokonaisarviointi

Jätehuoltokustannusten muutosten kokonaisvaikutukset asuinkiinteistölle ovat kohtalaiset, sillä jätehuollon kokonaiskustannukset joko nousevat tai laskevat. Kuukausittainen hinnankorotus kotitalouksille koko toimialueella on 0,47 euroa (alv 25,5 %).

Kerros- ja rivitalojen jätehuollon kustannuksiin tulee kuntakohtaisia muutoksia johtuen pakkausjätteiden kuljetushintojen yhtenäistämisestä. Kerros- ja rivitalojen kuukausikustannuksiin muutokset vaihtelevat kuntakohtaisesti, 20 huoneiston kiinteistöillä muutoksen vaikutus yhtä huoneistoa kohti vaihtelee 1,39 euron (alv 25,5 %) hinnanalennuksesta maksimissaan 0,40 euron (alv 25,5 %) hinnankorotukseen kuukaudessa. Vastaavasti 40 huoneiston kiinteistöillä muutokset kuukausikustannuksiin vaihtelevat huoneistoa kohden 0,76 euron (alv 25,5 %) hinnanalennuksesta maksimissaan 0,21 euron (alv 25,5 %) hinnankorotukseen kuukaudessa.

Jätetaksaluonnoksessa esitettyjen muutosten vaikutusta on tarkasteltu voimassa olevaan jätetaksaan verrattuna erikokoisilla kiinteistöillä liitteessä 4 (Liite 4. Kiinteistöjen jätehuoltokustannusten vertailu 2024–2025).

Jyväskylän seudun jätelautakunta pyytää lausuntoanne taksaluonnoksesta **kirjallisesti 15.11.2024 klo 15.00 mennessä** osoitteeseen kirjaamo@jyvaskyla.fi

Lisätietoa antaa Saana Minkkinen, puh. 040 648 8200

Jakelu

Jätelautakunnan toimialueen kunnat

Liitteet:

- Liite 1. Luonnos jätetaksa 1.1.2025 alkaen (muutoksilla)
- Liite 2. Luonnos jätetaksa 1.1.2025 alkaen
- Liite 3. Jäteastioiden tyhjennysmaksujen hintavertailu 2024—2025
- Liite 4. Kiinteistöjen jätehuoltokustannusten vertailu 2024—2025